

**Uchwała Nr
Rady Miejskiej w Izbicy
z dnia 2025r.**

W sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny z Gminie Izbica na lata 2025- 2027

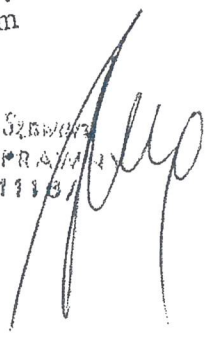
Na podstawie art. 176 pkt 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj. Dz.U. z 2025 r., poz. 49) oraz art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz.U. z 2024 r., poz. 1465)

Rada miejska w Izbicy uchwała, co następuje:

- § 1. Uchwała się „Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Izbica na lata 2025-2027 w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.
- § 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Izbica.
- § 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Sprawdzono pod względem
formalno-prawnym

Andrzej Szewczyk
RADCA PRAWNY
/Lb 1113/

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2025-2027 dla Gminy Izbica.

I. WSTĘP

Rodzina stanowi integralną część społeczeństwa, stanowi jego najmniejszą, a zarazem podstawową komórkę. Jest najważniejszą grupą społeczną. Rodzina jest pierwszym i podstawowym środowiskiem wychowawczym dziecka. Dziecko nabywa w rodzinie wiedzę o otaczającym je świecie, panujących między ludźmi stosunkach. Uczy się wyrażać swoje uczucia oraz poznaje co jest dobre a co złe. Rodzina kształtuje osobowość młodego pokolenia, a także postawę społeczną. Dlatego tak ważne jest zachowanie prawidłowych ról społecznych. Tylko prawidłowo funkcjonująca rodzina jest warunkiem wykreowania młodego pokolenia, które będzie miało poczucie własnej wartości, aspiracji, empatii jak również będzie bazą do budowania kolejnej prawidłowo funkcjonującej najmniejszej komórki społecznej.

Problemy występujące w rodzinie często są złożone i wymagają interdyscyplinarnych rozwiązań. Choroba alkoholowa rodziców, przemoc w rodzinie, niewydolność w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, to główne problemy dezorganizujące życie rodzin, którym często towarzyszy problem ubóstwa czy długotrwałego bezrobocia. Mianem rodziny dysfunkcyjnej określa się rodzinę, w której występują istotne nieprawidłowości w zaspokajaniu podstawowych potrzeb biologicznych i psychospołecznych dziecka. Problemy w takich rodzinach mają najczęściej charakter wielopokoleniowego procesu, które ciężko rodzinie przezwyciężyć wyłącznie własnymi siłami. Rodziny dysfunkcyjne wymagają stałego monitorowania przez pracowników socjalnych, asystentów rodziny, pedagogów szkolnych, pracowników służby zdrowie, policji, kuratorów a także przedstawicieli innych instytucji, które mają kontakt z rodziną oraz podejmowania działań na rzecz rodziny w oparciu o sprecyzowany plan działania.

Umieszczenie dziecka w systemie pieczy zastępczej nie oznacza rozwiązania problemów rodziny, z uwagi na więzi emocjonalne dziecka z rodziną i środowiskiem konieczne jest motywowanie rodziców do zmiany postępowania oraz pracy do stworzenia prawidłowych warunków rozwoju dziecka w rodzinie naturalnej i jego powrót do domu.

Praca z rodziną przedstawicieli służb społecznych powinna być połączona ze wsparciem ze strony środowiska, w tym bliższych i dalszych krewnych oraz aktywnością własną rodziny. Dlatego polityka państwa oraz wszelkie działania instytucji samorządowych i organizacji pozarządowych powinny być ukierunkowane na pomoc udzielaną rodzinie i w rodzinie. Wspieranie rodziny to jednocześnie rozwój

i wzmocnienie społeczności lokalnej. W rodzinie, bowiem dorastają kolejne pokolenia kształtujące się w „kapitał ludzki”, który w przyszłości będzie tworzył społeczeństwo i wpływał na tempo jego rozwoju.

Reformy ustroju terytorialnego państwa powodują, że coraz więcej kompetencji przejmują samorządy gmin i powiatów. Dzieje się tak wzorem innych państw Unii Europejskiej, w których służby społeczne funkcjonują jak najbliższej rodziny.

Organizując różnorodne formy pomocy na rzecz rodziny niewydolnej wychowawczo, należy konsekwentnie realizować zasadę podstawowej roli opiekuńczej i wychowawczej rodziny w rozwoju dziecka. Należy ją wspierać i wspomagać tak, aby przywrócić jej prawidłowe funkcjonowanie.

Podstawowym założeniem Programu jest wsparcie rodziny naturalnej oraz eliminowanie takich sytuacji, kiedy dziecko musi opuścić własną rodzinę.

Przykładowy Program Wspierania Rodziny na lata 2025-2027 stanowi realizacja dyspozycji ustawowej.

II. Zadania przyjęte do realizacji w ramach Programu są spójne z kierunkami działań przyjętych w następujących aktach prawnych.

1. Ustawa z dnia 09 czerwca 2011 r. O wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. tj. Dz.U. z 2025 r., poz. 49)
2. Ustawa z dnia 12 marca 2004r. O pomocy społecznej (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1283)
3. Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. O przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz.U.2024 r. poz 1673)
4. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. O wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2151)
5. Ustawa o samorządzie gminnym z dnia 08 marca 1990r. (t.j.Dz.U.2024 r., poz1465)

III. DIAGNOZA

W Gminie Izbica zamieszkuje 7936 mieszkańców, w tym 1435 w wieku od 0-19 lat, stanowi 18 % ogółu mieszkańców (stan na 31.12.2024r.) źródło ewidencja ludności UG Izbica.

W roku 2024 z różnych form pomocy skorzystało 273 rodziny. Rodziny z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi stanowią część beneficjentów pomocy społecznej, 20 rodzin wykazuje bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych (stan na 31.12.2024 r. źródło baza -sprawozdania MPiPS GOPS). Najczęściej niezaradność rodziny w opiece i wychowaniu dzieci łączy się z dysfunkcjami takimi jak: uzależnienia, przemoc domowa, zaburzenia równowagi systemu rodzinnego w sytuacjach kryzysowych. Problemy w wypełnianiu ról rodzicielskich, małżeńskich i zawodowych. Rodzice, którzy zbyt mało czasu poświęcają na wychowanie dzieci, nie interesują się tym, w jaki sposób spędzają one czas, nie monitorują postępów szkolnych, nie reagują w sytuacjach trudnych występujących w życiu dziecka, nie wspierają ich w

przewycięzaniu problemów. To z czasem stwarza barierę w relacjach dzieci z rodzicami, utratę naturalnych więzi, które wymagają długotrwałych procesów naprawczych, bądź zostaną utracone bezpowrotnie. Bierność wychowawcza rodziców jest wykorzystywana przez dzieci najczęściej w niewłaściwy sposób, brak reakcji rodzica na negatywne zachowanie, zostaje odczytywane przez dziecko jako przyzwolenie na dane postępowanie i powoduje systematyczne oddalanie się dziecka od istniejącego, akceptowanego w społeczeństwie systemu wartości i norm. Takie dzieci najczęściej popadają w konflikt z prawem nie realizują obowiązku szkolnego.

Od kilku lat coraz wyraźniej dostrzegamy kryzys w rozwoju moralnym, kulturowym nie tylko dzieci i młodzieży, ale także wielu rodziców. Często związane jest to z innymi problemami występującymi w rodzinach tj. utrata praca, brak środków na bieżące utrzymanie. Dom rodzinny nie wystarczająco wspiera członków rodziny emocjonalnie, co powoduje, że osamotnieni, przytłoczeni problemami życia codziennego szukają wsparcia wśród często destrukcyjnych grup rówieśniczych.

Do tego dochodzi niski poziom kultury, nieumiejętność wykorzystywania czasu wolnego, brak zainteresowań i hobby. Pojawiają się w związku z tym zaburzenia relacji rodzinnych, zachowania na granicy patologii, zagrażające zdrowemu stylowi życia i prowadzące do groźnych uzależnień. Rodzice koncentrują się na własnych problemach, uciekają w nałogi, a z czasem nie wypełniają swoich ról rodzicielskich, co skutkuje zaniedbaniem dzieci, stosowaniem przemocy, aż po ingerencję instytucji zewnętrznych w rodzinę i umieszczeniem dzieci w zastępczych formach opieki.

Na terenie Gminy Izbica funkcjonują 6 rodziny zastępcze spokrewnione niezawodowe w których przebywa 13 dzieci, stan na 31 grudnia 2024 r., kolejnych 4 dzieci z terenu Gminy Izbica przebywa w rodzinach zastępczych niespokrewnionych poza gminą Izbica. Należy, więc podjąć wszelkie możliwe działania na najwcześniejszym poziomie pojawienia się problemów, aby wspierać rodziny w rozwiązywaniu trudnych sytuacji, które generują zaburzenia życia rodzinnego i relacji między członkami rodzin. Natomiast w przypadkach, gdy rodzina nie podoła problemom życia codziennego i jej funkcjonowanie jest niezgodne z normami, należy podjąć interwencję polegającą na zapewnieniu bezpieczeństwa dla wszystkich jej członków, ponadto należy podjąć pracę na rzecz przywrócenia zdolności rodziny do prawidłowego funkcjonowania.

Na terenie gminy są rodziny, które wymagają pomocy w przywróceniu i zniwelowaniu już deficytów, zaniedbań, jak również przeciwdziałania powstawaniu czy pogłębianiu się demoralizacji życia całej rodziny i poszczególnych jej członków, co w rezultacie ma doprowadzić do utrzymania dziecka w jego środowisku rodzinnym, bądź umożliwić powrót dziecka z zastępczych form opieki dla naturalnej rodziny.

przewycięzaniu problemów. To z czasem stwarza barierę w relacjach dzieci z rodzicami, utratę naturalnych więzi, które wymagają długotrwałych procesów naprawczych, bądź zostaną utracone bezpowrotnie. Bierność wychowawcza rodziców jest wykorzystywana przez dzieci najczęściej w niewłaściwy sposób, brak reakcji rodzica na negatywne zachowanie, zostaje odczytywane przez dziecko jako przyzwolenie na dane postępowanie i powoduje systematyczne oddalanie się dziecka od istniejącego, akceptowanego w społeczeństwie systemu wartości i norm. Takie dzieci najczęściej popadają w konflikt z prawem nie realizują obowiązku szkolnego.

Od kilku lat coraz wyraźniej dostrzegamy kryzys w rozwoju moralnym, kulturowym nie tylko dzieci i młodzieży, ale także wielu rodziców. Często związane jest to z innymi problemami występującymi w rodzinach tj. utrata praca, brak środków na bieżące utrzymanie. Dom rodzinny nie wystarczająco wspiera członków rodziny emocjonalnie, co powoduje, że osamotnieni, przytłoczeni problemami życia codziennego szukają wsparcia wśród często destrukcyjnych grup rówieśniczych.

Do tego dochodzi niski poziom kultury, nieumiejętność wykorzystywania czasu wolnego, brak zainteresowań i hobby. Pojawiają się w związku z tym zaburzenia relacji rodzinnych, zachowania na granicy patologii, zagrażające zdrowemu stylowi życia i prowadzące do groźnych uzależnień. Rodzice koncentrują się na własnych problemach, uciekają w nałogi, a z czasem nie wypełniają swoich ról rodzicielskich, co skutkuje zaniedbaniem dzieci, stosowaniem przemocy, aż po ingerencję instytucji zewnętrznych w rodzinę i umieszczeniem dzieci w zastępczych formach opieki.

Na terenie Gminy Izbica funkcjonują 6 rodziny zastępcze spokrewnione niezawodowe w których przebywa 13 dzieci, stan na 31 grudnia 2024 r., kolejnych 4 dzieci z terenu Gminy Izbica przebywa w rodzinach zastępczych niespokrewnionych poza gminą Izbica. Należy, więc podjąć wszelkie możliwe działania na najwcześniejszym poziomie pojawienia się problemów, aby wspierać rodziny w rozwiązywaniu trudnych sytuacji, które generują zaburzenia życia rodzinnego i relacji między członkami rodzin. Natomiast w przypadkach, gdy rodzina nie podoła problemom życia codziennego i jej funkcjonowanie jest niezgodne z normami, należy podjąć interwencję polegającą na zapewnieniu bezpieczeństwa dla wszystkich jej członków, ponadto należy podjąć pracę na rzecz przywrócenia zdolności rodziny do prawidłowego funkcjonowania.

Na terenie gminy są rodziny, które wymagają pomocy w przywróceniu i zniwelowaniu już deficytów, zaniedbań, jak również przeciwdziałania powstawaniu czy pogłębianiu się demoralizacji życia całej rodziny i poszczególnych jej członków, co w rezultacie ma doprowadzić do utrzymania dziecka w jego środowisku rodzinnym, bądź umożliwić powrót dziecka z zastępczych form opieki dla naturalnej rodziny.

ANALIZA SWOT

Analizę SWOT przeprowadzono w oparciu o dostępne dane na temat mocnych i słabych stron istniejących na terenie gminy Izbica systemu pomocy wspierania rodziny i opieki nad dzieckiem.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none">• Dostępność do bezpłatnego poradnictwa specjalistycznego, realizowanego przez jednostki publiczne (np. PCPR Krasnystaw)• Przygotowana i stale podnosząca swoje kwalifikacje kadra instytucji działającej na rzecz rodziny• Dobry system współpracy pomiędzy podmiotami działającymi na rzecz rodziny (policja, szkoła, kuratorzy sądowi, asystent rodziny, pracownik socjalny).• Znajomość środowisk: rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi.• Umiejętność wykorzystania istniejącego potencjału kadrowego w realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny i pieczy zastępczej.• Rozwijająca się infrastruktura sportowo-rekreacyjna.• Możliwość korzystania z usług prawnika.	<ul style="list-style-type: none">• Mała świadomość i gotowość społeczna w zakresie wspierania pieczy zastępczej.• Brak nawyków korzystania z rodzinnego poradnictwa specjalistycznego.• Brak grup wsparcia i grup samopomocowych.• Brak skutecznego przepływu informacji o właściwej koordynacji działań różnych instytucji na rzecz rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi.• Brak wystarczających środków finansowych na zatrudnienie specjalistów pracujących z rodzinami dysfunkcyjnymi.• Niewystarczająca ilość propozycji spędzania czasu wolnego oraz socjoterapii dla młodzieży zagrożonej demoralizacją.• Brak specjalistów.
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none">• Ustawa o wspieraniu rodzin i pieczy zastępczej.• Coraz większa liczba organizacji pozarządowych działających w sferze pomocy rodzinie.• Oferta szkoleniowa dostosowana do potrzeb osób zawodowo i społecznie zajmująca się problematyką rodzin niewydolnych wychowawczo.	<ul style="list-style-type: none">• Ubożenie społeczeństwa i osłabienie funkcji opiekuńczej rodziny.• Wzrastający poziom bezrobocia.• Związki nieformalne partnerów wychowujących dzieci.• Niestabilność związków partnerskich.• Niedojrzałość społeczna i emocjonalna rodziców.• Konflikty pomiędzy członkami rodzin.• Wzrost liczby matek samotnie wychowujących dzieci.• Brak świadomości problemu i umiejętności szukania pomocy przez rodziny dysfunkcyjne.• Eurosieroctwo.

IV. ZASOBY GMINY

Program wspierania Rodziny w Gminie Izbica na lata 2025-2027 będzie służył realizacji gminnej polityki rodzinnej. Działania na rzecz dziecka i rodziny realizują instytucje opisane w poniższej tabeli.

Lp.	Nazwa placówki	Rodzaj działania
1.	Urząd Gminy Izbica	Dowozy dzieci niepełnosprawnych
2.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Izbicy	Praca socjalna, pomoc finansowa rzeczowa, dożywanie dzieci w szkołach, aktywizacja społeczno – zawodowa, typowanie dzieci na kolonie
3.	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Przeciwdziałanie problemom dotyczącym nadużywania alkoholu, programy profilaktyczne
4.	Gminny Zespół Interdyscyplinarny	Wsparcie i pomoc rodzinom w przewyciężaniu pomocy
5.	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej	Działalność w zakresie profilaktyki zdrowotnej.
6.	Placówki oświatowe	Przyznawanie i wypłacanie stypendium szkolnych. Działalność edukacyjno – wychowawcza dzieci i rodziców

Źródło: Opracowanie własne

V. CELE PROGRAMU

Cel główny

Stworzenie optymalnych warunków do wychowania dzieci w środowisku rodziny biologicznej przez wspieranie rodzin dysfunkcyjnych w prawidłowym wypełnianiu obowiązków opiekuńczo-wychowawczych w gminie Izbica.

Cele szczegółowe

1. Podejmowanie działań profilaktycznych i edukacyjnych na rzecz rodziny.
2. Wspieranie rodzin niewydolnych wychowawczo celem przywrócenia prawidłowego funkcjonowania w społeczeństwie.
3. Tworzenie warunków sprzyjających umacnianiu instytucji rodziny i jej integracji.
4. Współpraca z instytucjami, stowarzyszeniami i organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz dziecka i rodziny.
5. Przeciwdziałania marginalizacji i degradacji rodziny.

VI. ADRESACI PROGRAMU

1. Rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, zagrożone umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej, rodziny którym została ograniczona bądź odebrana władza rodzicielska.
2. Dzieci i młodzież, którym rodzina nie zapewnia należytej opieki.
3. Wsparcie i pomoc w ramach tego działania powinno być kierowane do osób i rodzin, które z różnych przyczyn nie mogą funkcjonować prawidłowo w oparciu o posiadane środki i zasoby. Wsparcie powinno być wielopłaszczyznowe i obejmować zarówno poprawę ich warunków bytowych jak i wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży, barier w dostępie do leczenia, rehabilitacji, wypoczynku i inne. Priorytetem pomocy jest zapewnianie posiłków, wyposażenie w podręczniki i artykuły szkolne, opieki przedszkolnej, wypoczynku i możliwości aktywnego spędzania czasu wolnego.

VII. PRZEWIDYWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU

1. Wzrost umiejętności opiekuńczo-wychowawczych w rodzinach.

2. Poprawa jakości w zakresie funkcjonowania rodziny.
3. Wzrost świadomości społeczeństwa na temat prawidłowego funkcjonowania rodziny i poprawnych relacji rodzinnych.

VIII. REALIZATORZY PROGRAMU

Koordinatorem Programu jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Izbicy przy współpracy z następującymi instytucjami:

1. Urząd Miasta i Gminy Izbica
2. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
3. Zespół Interdyscyplinarny
4. Policja
5. Placówki Oświatowe
6. Zakład Opieki Zdrowotnej
7. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Krasnymstawie
8. Organizacje Pozarządowe i Stowarzyszenia.

IX. ZASADY FINANSOWANIA

Finansowanie programu odbywać się będzie ze środków :

1. budżetu Miasta i Gminy Izbica
2. dotacje z budżetu państwa na dofinansowanie zadań własnych
3. dotacje z budżetu państwa na dofinansowanie zadań zleconych
4. programów rządowych z zakresu wspierania rodziny
5. Funduszy z Unii Europejskiej

W przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo w rodzinnym domu dziecka gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

1. 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
2. 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka- w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
3. 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w trzecim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej

X. MONITOROWANIE

Monitoring będzie polegał na zbieraniu danych dotyczących zrealizowanych zadań w ramach Programu od podmiotów zaangażowanych w jego realizację przez koordynator Programu. W terminie do 31 marca każdego roku kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Izbicy będzie przedkładał Radzie Miejskiej w Izbicy raport z realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny.

Andrzej Szulc
RADCA PRAWNY
/Lb1118/